

Tereza Verecká

Piš, nebo střelím!

365 témat na psaní
pro chvíle tvůrčí nouze

Argo

Argo

Tereza Verecká

Piš, nebo střelím

365 témat na psaní
pro chvíle tvůrčí nouze

Argo

© Argo, 2019

Copyright © Tereza Verecká, 2019

ISBN 978-80-257-2934-2 (váz.)

ISBN 978-80-257-3165-9 (e-kniha)

0. NAPIŠ PŘEDMLUVU A SCHOVEJ DO NÍ POLENO

Žádná kniha vás nenaučí psát. Ale každá vás to učí, dobrá i špatná. Mozek E. L. Doctorowa i Vladislava Vančury i autora textů v katalogu spodního prádla – i ten váš – dělá při psaní nekonečné množství rozhodnutí. Od těch droboučkových: jak poskládat slova ve větě, zda použít „která“ či „jež“, zda před tím „či“ v předchozí větě napsat čárku, jak praví pravidla, nebo je záměrně porušit, aby text působil plynuleji. Zda „praví pravidla“ bude na čtenáře působit jako roztomilá aliterace, či zda si o vás pomyslí, že jste nafoukaný pozér, kterému to neustálé „zda“ nestačí a musí si honit péro ještě slovními hřítkami. A jestli „nafoukaný pozér“ není tautologie.

Přes ta střední: jak vyprávět? Čím hlasem při tom mluvit? Potřebuje váš příběh pozorovatele bez povahy a bez těla, který bude čtenáře o dění nezaopatě informovat („Onoho rána vstal František Kalach z postele později než obvykle.“), či bude potřebovat zajímavý hlas a názor („Eště než se dostanem k tomu, proč se Franta Kalachů toho rána cejtil jako hovno seškrábnutý z chodníku před Tescem, musím vám říct něco vo Malvíně...“) anebo budete vyprávět zevnitř a otevřete s Frantou oči a s bolestí si vzpomenete na to, jak jeho velká láska, jíž obětoval, co měl, skončila hůř, než začala? Ale nic z toho není tak těžké jako ta největší rozhodnutí. Proč tenhle příběh? Pro koho ho píšu? A co chci, aby znamenal? Tohle všechno udělat správně dokážou jen velcí mistři (a jen ten největší to dokáže v katalogu spodního prádla). My ostatní klopýtáme a učíme se každým škobrtnutím.

Protože jen psaní vás naučí psát. Neustálé trénování mozku k tomu, aby si bral z duše a ze světa kamínky, prohlédl je, posoudil a pak poskládal do mozaiky, na niž se pak třeba někdo podívá a změní mu svět. Psaní může mít spoustu podob, to přece víte. Nejčastěji to je otročina, ať už proto, že zrovna nejde, nebo že píšete zbytečnosti. Protivnosti pro

peníze, pro sponzory, pro probošty. Katalogy spodního prádla. Ale někdy, není to právě zhusta (ale zřídka také ne), vás psaní opojí a rozradostní. Slovem, které zapadne na správné místo. Větou, jež třeba začne nenápadně, ale pak náhle nabere rychlost a získá sílu a gradaci a řítí se vpřed a mete kolem sebe slova a významy jako tornádo kusy prken a taky dokáže tříštit stodoly a bořit domy a navíc klece uvnitř bytostí a vy ji po sobě čtete a sami ztrácíte dech a rozevíráte oči úžasem – fakt jsem to byl já? Já? Já, kdo tohle napsal?

Jsou to chvíle, pro které stojí za to žít.

Knihy vás učí psát a psaní vás to naučí. Tohle je kniha, která vás nutí psát, má tedy dvojitou sílu. Můžete si říkat, jak z vás udělá lepšího autora, budete-li psát motivační dopis k přijímacímu pohovoru na popeláře či vymýšlet náměty na telenovely. Nevím. Ale vím, že to je lepší než katalog spodního prádla. Abyste sklidili, musíte pole zorat, tak orejte. A nebudete-li, tak vám zbude... nezorané pole, no.

Tomáš Baldýnský
Kbely, září 2019

1. Zkus popsat naprostému cizinci nějaký váš oblíbený rodinný rituál.

2. Vyber si předmět, který, až budeš úplně starý/ stará, odkážeš svému nejmladšímu praprapravukovi. Napiš mu, proč mu dáváš zrovna tohle.

3. Nejhorší vánoční večeře, jakou jsem kdy zažil/zažila:

4. Přesvědč svůj mužkát, aby neskákal z parapetu,
protože stojí za to žít!

5. Napiš facebookový status z roku 2023.

6. Jsi kosmonaut. Popiš svůj ideální den.

7. Kdyby sis mohl/mohla vybrat nového otce,
kdo by to byl a proč?

8. Právě jsi zjistil/zjistila, že ukradli tvůj
nejcennější majetek. Co to je a co budeš dělat?

9. Dávno ztracený spolužák ze základní školy.
Co asi dělá dneska?

10. Den po tom, co odešly děti. Co se dělo?

11. Popiš situaci, ve které jediné přímé řeči budou:
„Ehm“, „Eee“, „Mhm“, „Uh“, „Jau“ a „Fuj“.

12. Popiš sám/sama sebe ve třetí osobě, jako bys byl postavou svého oblíbeného románu/filmu.

13. Vyprávěj o něčem, po čem jsi strašlivě toužil/toužila, ale pak to nikdy nepoužil/nepoužila.

14. Milostný dopis sériového vraha:

15. Popiš elektronické zařízení z budoucnosti, s nímž ty jako důchodce nebudeš umět zacházet.

16. Bouřka zničila tvým příbuzným střechu kůlny a zabila jejich šestiletého chlapce. Popiš, jakou barvu měla obloha, než se spustila průtrž.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 horizontal blue lines spaced evenly across the page, typical of notebook paper. The lines are thin and light blue, set against a plain white background. There are no margins, text, or other markings on the page.

[illegible][illegible]

[illegible]